

Na enkele zeer strenge winters was de ijsvogel als broedvogel uit ons werkgebied verdwenen. Maar er is goed nieuws: in 1999 zijn er minimaal vier broedgevallen vastgesteld en werd de ijsvogel weer talrijke malen gezien.

Jelle Harder

Broedende ijsvogels terug in het Gooi en de Vechtstreek

Ijsvogels broeden van nature in steile beek- en rivieroeveren. Ze graven met hun pootjes een nestgang in de oever uit. Aan het einde van die gang worden de eieren gelegd.

Nieuwe nestplaatsen zijn te maken door enigszins steile oevers van minimaal een meter hoogte met een spade recht af te steken. Een andere toegepaste methode is een op de oever staande dikke boom zo om te trekken, dat de wortelkluif, aan de waterkant, rechtop komt te staan.

Ijsvogels maken dankbaar gebruik van deze nieuwe nestplaatsen.

In Gooi en Vechtstreek zijn door ondergetekende met behulp van Landschapsbeheer Noord-Holland en enkele vrijwilligers van de vogelwerkgroep sinds 1991 inmiddels 22 nieuwe wanden gemaakt, waarvan er nog 19 onderhouden worden. Vanaf de start van dit project broeden er in wisselend aantal ijsvogels in deze nieuwe wanden. In bijgaande tabel zijn de mij bekende resultaten weergegeven. Het broedseizoen van 1995 was zeer succesvol, ook landelijk (ruim 300 paren). In deze eeuw waren er eerder nooit meer dan 10 paren vastgesteld in geheel Noord-Holland. Na 1995 kelderde het aantal broed-

Ijsvogel

Tekening: Bram Rijkse

paren dramatisch door twee achtereenvolgende strenge (elf-

steden) winters.

Inmiddels zijn de eerste resultaten bekend van het broedseizoen 1999. De voorlopige resultaten luiden dat er tenminste 4-5 paren ijsvogels binnen het werkgebied van de vogelwerkgroep gebroed hebben. Drie paar hiervan zaten in de speciaal gemaakte nestwanden. De ijsvogel is dus weer terug van weggeweest!

Sinds ongeveer augustus 1999 is het bovendien zo dat op allerlei plaatsen ijsvogels worden waargenomen (Laarder Wasmeer, Hilverbeek, Boekesteijn, vesting Naarden, Tienhovensch

Wortelkluif, ontstaan na een storm, biedt nestgelegenheid voor ijsvogels in het Laarder Wasmeer

Foto: Jelle Harder

Kanaal). Mij is niet bekend of dit allemaal Nederlandse (jonge) ijsvogels zijn of dat er ook vogels uit het buitenland hierheen zijn getrokken. Voor het geval de winter van 1999/2000 geen strenge wordt, geven de vele ijsvogels weer extra hoop op een goed broedseizoen in 2000.

Informatie

Zoals u in de tabel ziet, ontbreken er van een groot aantal gebieden nog gegevens. Mijn vraag aan u allen is mij te informeren over die terreinen waarvan u vrij zeker weet dat er wel of geen ijsvogels gebroed hebben. Zowel positieve als negatieve informatie is welkom. Heeft u zelf broedgegevens van andere, hier niet vermelde, plaatsen binnen het werkgebied van de vogelwerkgroep dan kunt u deze natuurlijk ook doorgeven.

Jelle Harder,
Betje Wolfflaan 41,
1403 GP Bussum,
tel/fax 035-6937858
e-mail jelleharder@hetnet.nl

Ijsvogelbroedgevallen in Gooi en Vechtstreek

PLAATS	1995	1996	1997	1998	1999
Ankeveen					
Hollandsch Ankeveen-	1	-	-	-	-
Bussum					
Karnemelksloot: Ridderhoeve	1	-	-	-	-
's-Graveland					
Bantam	1	1	-	-	-
Schaep en Burgh	1	-	-	-	-
Boekesteijn	1	-	-	-	-
Spanderswoud	1	-	-	-	-
Hilverbek	1	1	-	-	-
Gooilust	1	-	-	-	-
Gooilust/Trompenburgh	-	0-1	-	-	-
Hilversum					
Spanderswoud	1	1	-	-	1
Crailo (Ijsbaanvijver)	-	-	-	-	-
Hilversumse Meent	-	-	-	-	-
Huizen					
Valckensant	1	-	-	-	-
Loenen					
Terra Nova	1	-	-	-	-
Muiden					
Kruitfabriek	1	-	-	-	1
Vijfhoek	-	-	-	-	0-1
Mulderberg					
Echobos/Joodse begraafplaats	1	-	-	-	-
Naarden					
Leeuwenberg	1	-	-	-	1
Oud Naarden	-	-	-	-	-
Vesting Naarden: Ronduit, Utrechtse Poort	2	-	-	-	-
Karnemelksloot: Vogelasiel, Stadzicht	2	-	-	-	-
Naardermeer	1	-	-	-	-
Hamerfort	-	-	-	-	1
De Beek	-	-	-	-	-
Nederhorst den Berg					
Spiegelvolder: eilandjes oostzijde	1	0-1	-	-	-
Weesp					
Spiegelvolder (Zanderijsluis)	1	-	-	-	-
Totaal	21	3-5	-	-	4-5